

РЕШЕНИЕ

№ 820

гр. София, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 07.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **9318** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ вр. чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на А. Л. Ш., ЕГН: [ЕГН] с адрес: [населено място], [улица], срещу Решение № 1040-21-561 от 20.09.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РВ-3-21-01400768 от 07.08.2023 г. на длъжностното лице по чл. 114. ал. 3 от КСО в ТП на НОИ - С. град, с което е разпоредено да възстанови неоснователно получено парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО при раждане на дете по Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал. 1 от Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. вкл. в размер на 467.77 лв., от които 433.06 лв. - главница и 34.71 лв. - лихва.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и при несъответствие с целта на закона. Отправеното до съда искане е да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение на директора на ТП на НОИ С. – град и разпореждане № РВ-3-21-01400768 от 07.08.2023 г. на длъжностното лице по чл. 114. ал. 3 от КСО в ТП на НОИ - С. град, като незаконосъобразни.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се явява лично. Поддържа жалбата по изложените съображения за незаконосъобразност на оспорения

административен акт. Не претендира разносики по делото.

Ответникът - Директорът на ТП на НОИ С. - град, чрез процесуалния си представител юрк. В., оспорва жалбата, като неоснователна. Моли да бъде оставено в сила обжалваното решение, по съображения изложени в оспорения акт и депозираните по делото писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

По данни от административната преписка се установява, че А. Л. Ш. е бил назначен при осигурителя „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД с[ЕИК], по трудов договор № 7/29.09.2022 г. на основание чл. 111 от КТ, във връзка с чл. 70, ал. 1 от КСО, на длъжност “Електромеханик“ с код по НКПД 74122007, с основно месечно възнаграждение - 645.00 лв., непълно работно време - 4 часа дневно, с работно време от понеделник до петък от 17,30 ч. до 21.30 ч. и дата на постъпване 03.10.2023 г., за което работодателят е подал уведомление за сключването на трудовия договор с лицето в компетентната ТД на НАП.

Извършена била проверка от контролните органи на ТП на НОИ-С. град на осигурителя „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД,[ЕИК] обективизирана в констативен протокол № КП-5-21-01412342 от 23.08.2023 г., при която въз основа на представени фишове и разплащателни ведомости било установено, че лицето фигурира в тях за периода от 01.11.2022 г. до 30.11.2022 г. вкл. със 17 отработени дни, на 4-часов работен ден и 5 дни в платен отпуск, за което му е начислено и изплатено брутно трудово възнаграждение в размер на 645,00 лв. Съгласно отчетната форма за явяването/неявяването на служителите, за лицето е отразено, че е положило труд през периода от 01.11.2022 г. до 04.11.2022 г. вкл., - 4 работни дни и през периода от 14.11.2022 г. до 30.11.2022 г. вкл. - 13 работни дни. През периода от 07.11.2022 г. до 11.11.2022 г. вкл. лицето е било в платен отпуск, разрешен със Заповед № 1586/02.11.2022 г. Извършена е проверка в Информационната система на НОИ за подадените от осигурителя данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за А. Л. Ш., като е констатирано, че подадените данни за периода от 01.11.2022 г. до 30.11.2022 г. вкл. отговарят на разплащателните ведомости. Било установено още, вследствие на представени от осигурителя болнични листове и други съпровождащи ги документи, че А. Ш. за месец ноември 2022 г., не е бил представил Заявление-декларация Приложение № 3 към чл. 4 ал. 2 от НПОИ ДОО за изплащане на парично обезщетение при раждане на дете на основание чл. 50. ал. 6 от КСО до 15 календарни дни, за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително.

В хода на административното производство е установено, че от осигурителя „Централен Кооперативен Съюз“ с ЕИК:[ЕИК] за А. Л. Ш. в ТП на НОИ - С. град е представено Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал. 1 от НПОПДОО, с право на изплащане на парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50. ал. 6 от КСО за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително.

В данните, подадени от „Централен Кооперативен Съюз“, [ЕИК] по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за месец ноември 2022 г. за лицето са отразени: 11 отработени дни при 8 часов работен ден по основен трудов договор и 11 дни с право на парично обезщетение по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО.

По реда на НПОПДОО на А. Ш. било изплатено парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО, за 11 работни дни, сума в размер от 1291.74 лв. и сума в размер от 7,56 лв., или обща сума в размер на 1299,30 лв. въз основа на наличните данни в информационната система на НОИ.

След изплащане на паричното обезщетение по правоотношението с “Централен Кооперативен Съюз“ за А. Л. Ш. са подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО от осигурителя „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД с[ЕИК], за 22 отработени дни с осигурителен доход за месец ноември 2022 г., без дни в отпуск по чл.163, ал.8 от Кодекса на труда (КТ), при 4 часа дневно работно време по допълнителен трудов договор. В тази връзка е установено, че вместо в пропорция паричното обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО е изчислено и изплатено в по-висок размер, само по правоотношението с “ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ“, с което е нанесена щета на ДОО.

С оглед на гореустановеното на основание чл. 114, ал. 1 от КСО е издадено разпореждане № РВ-3-21-01400768 от 07.08.2023 г. на длъжностното лице по чл. 114, ал. 3 от КСО, с което е разпоредено на А. Ш. да възстанови неоснователно получено парично обезщетение за временна неработоспособност за бременност и раждане по Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал.1 от НПОПДОО с право на изплащане на парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително.

Срещу разпореждането е подадена жалба вх. № 1012-21-811 от 17.08.2023 г. въз основа на която е постановено Решение № 1040-21-561 от 20.09.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. град.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, чийто права са засегнати от оспорения административния акт, при спазване на срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на директора на ТП на НОИ С. -град, поради което е процесуално допустима.

С оглед на изложеното съдът приема, че жалбата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Оспореното решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град е издадено от оправомощен орган, в рамките на неговата компетентност, съгласно разпоредбите на КСО. Разпореждане № РВ-3-21-01400768 от 07.08.2023г., също е издадено от компетентен орган – Д. Я. 3. – ръководител контрол по разходите

на ДОО, на която с изрична заповед на директора на ТП на НОИ - С. град е възложено да издава разпореждания, при изпълнение на възложените функции на административен орган по чл. 98, ал. 1, т. 1 и ал. 2 и чл. 99, ал.1 от КСО.

Те са издадени в изискуемата от закона писмена форма, като са изложени фактическите и правни основания за издаването им. Не са допуснати нарушения в производството по издаването им и съдът не открива основания за нищожност на актовете, предмет на съдебен контрол, каквито доводи са наведени от страна на жалбоподателя. Неоснователни са възраженията релевирани с жалбата за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила поради неспазване на срока за произнасяне от горестоящия административен орган по чл. 117, ал.3 от КСО. Следва да се посочи, че този срок е инструктивен и с изтичането му не се погасява правото на директора на ТП на НОИ-С. град да се произнесе с административен акт, подлежащ на оспорване по съдебен ред.

За да потвърди издаденото разпореждане директорът на ТП на НОИ [населено място] е възприел доводите на длъжностното лице по ДОО и е приел, че жалбоподателят неоснователно е получил парично обезщетение за временна неработоспособност за бременност и раждане по Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал.1 от НПОПДОО с право на изплащане на парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително.

Мотивирано е, че когато лице, осигурено за общо заболяване и майчинство по две правоотношения или основания за осигуряване към деня на настъпване на риска, представи заявление за отпуск по чл 163, ал. 8 от КТ и Заявление-декларация за изплащане на парично обезщетение при раждане на дете на основание чл. 50. ал. 6 от КСО по едното от тях, а по другото упражнява трудова дейност, има право на парично обезщетение в съответната част само по правоотношението, по което ползва отпуск, съгласно разпоредбата на чл. 31, ал. 4 от НПОПДОО, което следва да е изчислено в пропорция. Посочва се, че с подаването на информацията по реда на чл. 5. ал. 4 от КСО от осигурителя „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД за А. Л. Ш., с 22 отработени дни с осигурителен доход, без дни във временна неработоспособност, при 4 часа дневно по допълнителен трудов договор за месец ноември 2022 г. е декларирано, че същият е упражнявал трудова дейност по трудово правоотношение за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. вкл. за която е получил трудово възнаграждение вкл. за периода на платен отпуск, което е пречка за получаване на обезщетение което има за цел да замести липсващото за периода трудово възнаграждение. Посочено е, че неподаването на заявление-декларация по чл. 50, ал. 6 от КСО по това правоотношение е довело до изчисляване и изплащане на обезщетението в пълен размер само по основното правоотношение, вместо в пропорция и съответно е изплатено обезщетение в по-висок от дължимия размер.

Липсва спор по делото, а и от представените доказателства се установява, че А.Ш. е бил осигурено лице по две правоотношения при два осигурителя, съответно по основно правоотношение – при 8 ч. работно време при „Централен Кооперативен Съюз“, [ЕИК] и допълнително – 4 ч. непълно работно време с „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД. Установява се още, че от осигурителя "Централен Кооперативен Съюз" за А. Л. Ш. в ТП на НОИ - С. град е представено Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал. 1 от НПОПДОО, с право на изплащане на парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50. ал. 6 от КСО за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително. В данните, подадени от "ЦЕНТРАЛЕН КООПЕРАТИВЕН

СЪЮЗ“,[ЕИК] по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за месец ноември 2022 г. за лицето били отразени: 11 отработени дни при 8 часов работен ден. по основен трудов договор и 11 дни с право на парично обезщетение по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО, като по реда на НПОПДОО на А. Ш. е изплатено парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО, за 11 работни дни сума в размер от 1291.74 лв. и сума в размер от 7,56 дв., или обща сума в размер на 1299,30 лв въз основа на наличните данните в информационната система на НОИ.

За да бъде задължено лицето, получавало осигурителните плащания, да възстанови същите по реда на чл. 114, ал. 1 от КСО, ведно с лихвата по чл. 113 от КСО, не е достатъчно установяването на неоснователното им получаване. Задължението за връщане възниква в случаите, когато получилият ги е действал недобросъвестно.

В КСО не се съдържа легална дефиниция за понятието „добросъвестност“ при получаване на осигурителни плащания. С оглед общите принципи на правото, за добросъвестно получени осигурителни плащания следва да се считат тези, за които осигуреното лице е имало съзнанието и субективното убеждение, че му се дължат. Недобросъвестно ще е лицето, което е знаело или предполагало, че няма право да получи съответното плащане. Добросъвестността се предполага до доказване на противното. Няма данни за недобросъвестност от страна на лицето, претендиращо и получило пенсия, когато същото не е укрило факти и е представило всички относими документи във връзка с придобитото право на лична пенсия. Проява на недобросъвестност би била налице, ако лицето е подало невярна информация относно релевантните за осигурителните плащания обстоятелства, какъвто е и настоящия случай.

Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от КСО, посочена като правно основание за издаване на оспореното разпореждане за възстановяване на суми, е предвидено, че недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113. Следователно, недобросъвестността на лицето, което е получило осигурителните плащания е предпоставка за възстановяване на получените суми.

Предвид събраните по делото доказателства и установената фактическа обстановка, настоящата инстанция счита за доказано недобросъвестно получаване на сумите от А.Ш. адресат на административния акт. Недобросъвестността предполага лицето, което е получило осигурителното плащане, да е знаело или да е било длъжно да знае за съществуването, респективно за несъществуването, на определени факти от обективната действителност, които са пречка за получаване на съответното осигурително плащане.

Съгласно чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане.

Съгласно чл. 163, ал. 8 от Кодекса на труда (КТ), когато майката и бащата се намират в брак или живеят в едно домакинство, бащата има право на 15-дневен отпуск при раждане на дете от датата на изписване на детето от лечебното заведение. Съгласно разпоредбата на чл. 50. ал. 6 от КСО, осигуреният за общо заболяване и майчинство баща, има право на парично обезщетение при раждане на дете в размера, определен по

реда на чл. 49, за срок до 15 дни през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 от КТ, когато има 6 месеца осигурителен стаж като осигурен за този риск. Следователно, за придобиване на правото на парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО законодателят изисква да са изпълнени кумулативно три предпоставки: 1/ лицето да е осигурено за риска към датата на настъпването му; 2/ да има 6 месеца осигурителен стаж и 3/ да има разрешен отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ.

В случая, при осъществен последващ контрол резултатите от който са обективирани в КП-5-21-01412342 от 23.08.2023 г. се установява, че А.Ш. е бил осигурен при „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД за периода от 01.11.2022 г. до 30.11.2022 г. вкл. със 17 отработени дни, на 4-часов работен ден и 5 дни в платен отпуск, за което му е начислено и изплатено брутно трудово възнаграждение в размер на 645,00 лв. Установява се, че при този осигурител А. Ш. за месец ноември 2022 г., не е бил представил Заявление-декларация Приложение № 3 към чл. 4 ал. 2 от НПОИ ДОО за изплащане на парично обезщетение при раждане на дете на основание чл. 50, ал. 6 от КСО до 15 календарни дни, за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително.

При тези фактически установявания и с оглед цитираната по-горе нормативна уредба, правилно и законосъобразно административният орган е приел, че жалбоподателят не е отговарял на посочените по-горе кумулативни предпоставки, поради което следва да възстанови неоснователно полученото парично обезщетение.

Основателни са възраженията на ответната страна, че упражняването на трудова дейност и ползването на платен годишен отпуск са пречка за получаване на парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО. Наред с това правилно е посочено, че липсата на разрешен отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ и неподаване на заявление-декларация по чл. 50, ал. 6 от КСО при вторият му осигурител „БУЛМИНВЕКС-ГБ“ ЕООД е довело до изплащане на обезщетение в пълен размер от основният му осигурител, а не в пропорционален размер съобразно нормата на чл. 31, ал. 4 от НПОПДОО, съгласно която паричните обезщетения на лица, които към деня на настъпване на съответния риск са осигурени за общо заболяване и майчинство и/или трудова злополука и професионална болест за повече от едно правоотношение/основаие за осигуряване, се изплащат поотделно по всяко от правоотношенията или за всяко от основанията. Пропорцията се определя в съотношението на отработените часове по двете правоотношения за периода от който се изчислява обезщетението. Когато лице, осигурено за общо заболяване и майчинство по две правоотношения или основания за осигуряване към деня на настъпване на риска, представи заявление за отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ и Заявление-декларация за изплащане на парично обезщетение при раждане на дете на основание чл. 50, ал. 6 от КСО по едното от тях, а по другото упражнява трудова дейност има право на парично обезщетение в съответната част само по правоотношението, по което ползва отпуск, съгласно разпоредбата на чл. 31, ал. 4 от НПОПДОО което обаче следва да е изчислено в пропорция.

Предвид изложеното и доколкото както се посочи по-горе жалбоподателят не е заявил отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ и не е подал заявление –декларация по чл. 50, ал. 6 от КСО при вторият му осигурител, с оглед на две налични осигурителни правоотношения, по едно от които е получил обезщетение в размер на 100%, а по другото е получил трудово възнаграждение, неправомерно е било изчислено и изплатено в пълен размер обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО при осигурителя Ц., вместо дължимото му се спрямо работното време при този осигурител – 66%.

С оглед на изложеното съдът намира, че са налице налице нови данни по смисъла на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО, съгласно които се установява, че неоснователно му е било

изплатено парично обезщетение при раждане на дете по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. включително в размер на 433.06 лева. Ето защо съдът приема, че са налице елементи от понятието "недобросъвестност", представляващи правоизключващи факти от обективна страна и съзнателното им укриване от дееца от субективна страна за постигане на неправомерна цел – неоснователно получен по-висок размер на обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО.

Поради това настоящият съдебен състав намира, че административният акт, предмет на съдебен контрол, е издаден при наличие на посочените в закона материални предпоставки и съответства на относимите правни норми. При осъществения съдебен контрол не се констатираха отменителни основания по чл. 146, т. 4 от АПК.

По разноските по делото:

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Л. Ш., ЕГН: [ЕГН] с адрес: [населено място], [улица], срещу Решение № 1040-21-561 от 20.09.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РВ-3-21-01400768 от 07.08.2023 г. на длъжностното лице по чл. 114. ал. 3 от КСО в ТП на НОИ - С. град, с което е разпоредено да възстанови неоснователно получено парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО при раждане на дете по Удостоверение Приложение № 10 към чл. 9, ал. 1 от Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) за периода от 10.11.2022 г. до 24.11.2022 г. вкл. в размер на 467.77 лв., от които 433.06 лв. - главница и 34.71 лв. - лихва.

ОСЪЖДА А. Л. Ш., ЕГН: [ЕГН] да заплати на Национален осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване, съгласно чл. 119 от КСО.

СЪДИЯ: